

Splošne vesti.

— Osebnah zahvala Nj. Vel. kralja skupščini JUU v Beogradu. Predsednik Jugoslovenskega učiteljskega združenja g. Damjan Rašić je dobil od Nj. Vel. kralja brzojav z naslednjo vsebino:

Damjanu Rašiću,
predsedniku glavne skupščine
Jugoslovenskega učiteljskega združenja
Beograd.

Vam in vsem narodnim učiteljem, udeležencem glavne skupščine, se zahvaljujem za poslani pozdrav, izjavo vdanosti in vernosti in enodušno zagotovilo za neumorno delo v svojem višjem poklicu za dobrobit in napredek domovine Aleksander.

— Za spomenik kralja Petra I. Velikega Osvoboditelja so šole v Dravski banovini darovale 28.784 Din. Po višini vsote so šole med darovalci na petem mestu, iz česar je razvidno, da je učiteljstvo tudi v tem primeru izvršilo povsem svojo nacionalno dolžnost.

— Učiteljstvo, ki se udeležilo odkritja spomenika kralja Petra I. opozarjamo, da je zbirališče vseh na Vodnikovem trgu pri tabli »Učiteljska društva«. Vsem tovarišem (icam) toplo priporočamo, da se v čim večjem številu udeležijo proslave.

— Zastopstvo JUU na Avali. Po predlogu glavnega odbora je sklenila glavna skupščina, da položi zastopstvo JUU venec na grob neznanega junaka na Avali. Zastopstvo so tvorili po 3 delegati iz vsake sekcije. Sekcijo za Dravsko banovino so zastopali tovariši: Grum, Kobal in Šestan. Ob polaganju venca je v imenu JUU vzneseno govoril predsednik Drinske sekcije tov. Risto Sušljic.

— Prejeli smo: Predsednik Kranjskega učiteljskega društva je ob priliki glavne skupščine JUU položil na grob neznanega junaka spomenico cerkljanske šole »Od Ilirije do Jugoslavije«, odprto na strani 38., kjer govori o narodni osveti naslednje: »In vi, ki počivate v tisočih skupinah, Vi, ki ste največ žrtvovali za svobodo naše domovine, našega naroda, Vi vsi bodite prepričani, da vstaja za Vami nov rod, zora naše nacionalne osvete, nekravne, stremee po prosvetni veličini, gospodarski osamosvojitvi, ki bo prej ali slej vrgla na kolena pred Vaše grobove vse, ki so povzročili Vaš nezahajeni pokoj in one, ki upropaščajo naš rod!«

— V kraljestvu Zlatoroga je naslov krasnemu filmu, ki se izvaja v času kraljevega tedna v Ljubljani in ki ga priporočamo posebno šolam, da uporabijo ugodno priliko in si ga ogledajo. Vse krasote naših gor, vsa lepota naše zemlje je zlita v njem. Jako poučni so za našo mladino prizori iz narodovega življenja in rečem vam, da bo pouk zemljepisja naravnost veselje in igra, ako si otroci ogledajo prej ta vefilm. A ne samo otroci, tudi odrasli morajo uživati nad prirodnimi lepotami, po katerih na vodi film. Kdor ni vžljudil prirode in slovenske zemlje prej, jo mora vžljuditi ob divnih pogledih po njej na podlagi slik, ki mu jih nudi film. Naša mladina, »Skalaši«, so izlili v film vse, kar je lepo in prirodno, kar je sveto za nas. To dviga film nad običajne kino-filme. Če tudi je film nem, govori glasno o lepoti naše zemlje in prirode. Ogled filma priporočamo vsem šolam in učiteljskim, ker upamo, da se bo turistiški klub »Skala« spomnil šol s posebnimi predstavami. Prirediteljem pa čestitamo na izvedbi!

NOVE TISKOVINE ZA ŠOLSKO UPRAVITELJE IN UČITELJE.

— Tiskovino za prijavo periodičnih posviškov plače je založila Učiteljska tiskarna. Stane 75 par.

— Obrazec prošnje za prevedbo iz pravnike v uradniško skupino je založila Učiteljska tiskarna in stane 75 par. Zahtevajte tiskovino za prevedbo v uradniško skupino!

— Tiskovino za prošnje za napredovanje v višje skupine je tudi založila Učiteljska tiskarna in stane 75 par.

Vlagajte prijave in prošnje le na teh tiskovinah, ki so pregledne, čitljive in jasno povedo že na prvi pogled, za kaj prosilec prosi. S temi tiskovinami olajšate delo v prvi vrsti sebi — posebno, ko vlagate prošnje v dvojniku. Dalje imate na tiskovini točno označene priloge, ki jih morate priključiti itd. tako, da si prihranite že na času in zlaganju prošnje vsaj petkrat toliko, kolikor stane tiskovina.

ROČNI KATALOG ZA UČITELJSTVO za šolsko leto 1931./32., ki ga je založila Učiteljska tiskarna, je izšel in vsebuje vse najvažnejše določbe uradnega zakona, uredb o draginskih dokladah, obrazce prošenj, potnih računov itd. itd.

Ker se je znatno razširil obseg Ročnega kataloga zaradi novega uradnega zakona in ker mu je priložena priročna tabela »Moji prejemki«, je cena v platno vezanemu izvodu 17 Din.

Ker se založi Ročni katalog v omejenem številu 2200 izvodov in je učiteljstva v naši banovini okrog 3700, ne odlašajte z naročili.

V Ročnem katalogu so zbrani vsi napotki, ki jih potrebuje vsak učitelj(ica). Zato naj ne bo učitelj(ice), ki bi ne imel priročne knjižice svetovalca »Ročnega kataloga«.

Naročila sprejema Učiteljska tiskarna v Ljubljani — Franciskanska ulica 6.

NOVI ZVEZKI ZA OSNOVNE IN VIŠJE NARODNE ŠOLE.

Solskim upravitelstvom in učiteljstvu narodnih šol priporočamo Učiteljska tiskarna, da nabavijo nove zvezke za osnovne šole za svoje šole in razrede, ker so ti zvezki izdelani po predpisih, kakor jih je ugotovila komisija v ministrstvu prosvete v Beogradu za sestavo enotnih zvezkov.

Zvezki so sledeči:

1. Lepopisnice z napisanimi vzorci. (Rjav ovitek.)
2. Lepopisnice brez napisanih vzorcev. (Rjav ovitek.)
3. Lepopisnice z napisanimi vzorci v cirilici. (Rjav ovitek.)
4. Okrogla pisava.
5. Pisanke in vežbanke. (Zelen ovitek.)
6. Vežbanke za računanje. (Modri ovitek.)
7. Risanke. (Siv ovitek.)

Vsi zvezki so izdelani iz najfinejšega pisalnega papirja ter opremljeni s pivnikom.

Solska upravitelstva in učiteljstva na prošnjo naj opozore trgovce z zvezki, da naroče, ko jim poide zaloga dosedanjih zvezkov, le nove vzorce, da bodo tako polagoma uvedeni v vse šole enotni zvezki.

Solska upravitelstva so prejela podoben prospekt in opis zvezkov.

Uvedite nove zvezke v svoje razrede! Z uvedbo teh zvezkov koristite tudi svojemu stanu, ker podpirate svoja stanovska podjetja!

Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

— Visoka priznanja. Šola v Cerkljah pri Kranju je prejela sledeče dopise: Gospodine, Maršalatu Dvora čast je izvesti Vas, da je Njegovo Veličanstvo Kralj blagovolno primiti poslatu spomenicu »Od Ilirije do Jugoslavije« in narediti, da se Vama in omladinu škole u Cerklji izjavi zahvalnost.

Po naredbi maršala dvora sekretar Kosta L. Mišić.

Gospod Josip Lapajne,
upravitelj šole Davorina Jenka
Cerklje pri Kranju.

— Gospod. Prijeto presenečen z rodoljubnimi izrazi udanosti, ki so Mu podnešeni ob priliki proslave 140 letnice ljudske šole v Cerkljah, Njegovo Veličanstvo Kralj blagovolil je ukazati, da izjavim Njegovo zahvalnost in zadovoljstvo, ker je prosvetni dom posvečen našemu neumrlemu umetniku Davorinu Jenku.

Minister Dvora
B. Jevtić.

Gospodinu Josipu Lapajne,
upravitelju osnovne Jenkove šole
Cerklje pri Kranju.

— Po kanoniku dr. Kimovcu (lastnoročno). Ob cerkljanskem prazniku želim, da bi Bog tudi v bodoče blagoslovil prosvetno in vzgojno delo in delavce v cerkljanski okolici, da bi tudi bodoče stoletje vsemu slovenskemu rodu in človeštvu iz cerkljanske okolice prineslo lepih in dragocenih kulturnih in vzgojnih sadov.

Pozdravlja vdani

† Gregorij, škof.

— Brzojavka. K proslavi 140 letnice razvoja iskreno čestitam z željo, da bi si mladina v bodoči bratski slogi plemeniti duše ob svetlih idealih davnih mož domačinov v ponos kralju in domovine.

Minister Srnec.

— Šolska upravitelstva prosimo, da nam ne vračajo poslane spomenice »Od Ilirije do Jugoslavije«, vsaj je cena izredno nizka (25 Din) in se krije lahko ob novem proračunu. Založili smo večjo naklado, da se lažje razbremenimo z nižjo nabavno ceno. Snov je obsega značaja, potrebna domoznanskemu pouku. Danes mi, jutri vi!

J. L.

— Članom Učit. Samopomoči. V zadnjih dneh avgusta t. l. ste prejeli položnice za nakazilo članskega prispevka za 254. smrtni slučaj (Elizabeta Gasperin, Ljubljana) v znesku 6 Din, za zakonske pare 11 Din. Zamudnikom se je prišel k temu znesku še zaostanek iz prejšnjih mesecev. Uprava prosim! — Učit. Samopomoč ta prispevek. — Nekaj članov še ni vrnilo podpisanih pristopnic, katere ste prejeli v prejšnjem mesecu. Prosim! — Učit. Samopomoč ima 2540 članov, posmrtnina znaša 12.700 Din.

Stanovska organizacija JUL iz društev:

Vabila:

— ORMOSKO UČITELJSKO DRUŠTVO bo imelo svojo redno skupščino dne 12. septembra t. l. pri Sv. Bolfenku.

Mladinska Matica.

—mm Uradne ure Mladinske Matice so vsak delavnik od 16. do 18. ure.

—mm Iz 3. seje 1. avgusta 1931. 1. Upravitelj sestavi okrožnico na šole in na predsednike društev, kjer se obrazloži potreba, da čim več naročnikov plača vsaj polletno naročnino vnaprej — 2. Tajnik prevzame in uredi knjižnico Mladinske Matice. — 3. Književni odsek je ocenil 5 došlih rokopisov in na njegov predlog je odbor enega sprejel, 3 zavrnil, za enega pa se je prenesla odločitev na prihodnjo sejo. — 4. Prošnjo društva Jug. akademikov za podporo s knjigami je odbor zavrnil, ker smo že dali svoj knjižni obolus za obmejne kraje.

—mm Iz 4. seje 14. avgusta. 1. Sklenejo se tiskati reklamacijske dopisnice. — 2. Tudi

5. ponujeni rokopis se ne sprejme, to pa zato, ker je prevod. Odbor stoji na stališču, naj izdaja Mladinska Matica predvsem izvirna slovenska dela

Čitatelje Učiteljskega Tovariša

opozarjamo na prilogo v današnjem listu glede novih zvezkov za osnovne in višje narodne šole.

Osebnih zadev.

PREMESTITVE UČITELJSTVA V SLOVENIJI.

Ministrstvo prosvete je s svojim odlokom O. N. br. 60.311 in O. N. br. 60.312 z dne 18. avgusta 1931. premestilo v Dravski banovini naslednje učitelje:

Majerhold Marija iz Lepe Njive v Bočnu; Černe Alojzija iz Golenice v Borovcu; Debeljak Stanislava iz Ribnega v Braslovču; Meško Jakoba iz Trdkove v Cankovo; Cvetko Radovana iz Sv. Jakoba v Slov. gorah v Cezanjevce; Stanjko Viktorija iz Stanjevc v Gederovce; Uršič Anton iz Trebelnega v Horjul; Stibler Ivan iz Turnišča v Kapele, pri Brežicah; Lasič Fran iz Koroške Bele v Kranj; Cvar Stana iz Gor. Lakoša v Krašnju; Hima Aleksander iz Šmarja pri Jelšah v Mačkovec; Miklavc Franc iz Marenberga v Makole; Grošelj Lidija iz Marenberga v Makole; Macjuš-Ziher Nada iz Limbuša v Maribor; Murovec Ivan iz Sv. Primoža v Nomenj; Peterlin Terezija iz Jasenja v Planino-Rovtarske Ziberše; Pečnik Ivan iz Svibnega v Radeče; Mihec Anton iz Aleksandrova v Radence; Kurbus Milena iz Sv. Vida pri Ptuj v Radence; Urbančič Branko iz Sinjega vrha v Ribnico; Nartnik Marica iz Dubrave v Ribnico; Žitnik Maksa iz Reke nad Laškim v Sevnico; Zmave Viktorija iz Sv. Ane v Slov. gorah v Stari trg pri Rakeku; Pretnar Angela iz Čemšenika v Zaplano; Tavželj Josip iz Litije v Ormož; Treo Gabrijela iz Dola v pisarno prosvetnega oddelka banske uprave; Mercina Danica iz Grahovega v Stično; Andolšek Stanislav iz Poloma v Gozd (Kamnik); Udovič Franica iz Blok v Kropo; Pizzulin Ana iz Drage v Bloke-Nova vas; Pirč Milena iz Šmarje v Mengeš; Uršič-Benedičič Vida iz Trebelnega v Horjul; Cvetko-Verdir Ana iz Sv. Jakoba v Cezanjevce; Porekar Vladimir iz Ormoža v Ljutomer; Šinigoj Boris iz Gaberja k Sv. Križu pri Kostanjici; Mencej Fran iz Buč k Sv. Ožbaldu (Prevalje); Theuerschuh-Kuzelj Franciška iz Zdol v Šostanj; Gorjup Gabrijela iz Kostanjevice v Toplice pri Zagorju; Pahor Drago iz Sv. Planine v Trbovlje; Možina Boris iz Zvirč v Velike Lašče; Fetič-Frankheim Oton iz Rovtarskih Ziberš v Vel. Podlog; Kodrič Rudolf iz Sv. Marjete v Vuhred; Junc Leopold iz Komende v Zameško; Junc-Golja Marija iz Zirov v Zameško; Kokalj Franc iz Vel. Lašče v Komendo; Kuljiš-Potočnik Helena iz Cerknice v Naklo (Kranj); Trček Ludovika iz Pertoče v Gor. Lakoš (Dol. Lendava); Škilan Josip iz Studence v Limbuš; Novak Cilka iz Vrhnik v Sv. Vidu pri Ptuj; Skalamera Neda iz Novega mesta v Brigo (Kočevje); Wittine Josip iz Ovečaka na Sv. Planini (Litija); Mataič Vekoslav iz Prezida v Taborsko (savska banovina); Buzdon Marija iz Plešce v Kastav (savska banovina); Djordjevič Radomir iz Frama v Šipikovo (moravska banovina); Baša Ant. iz Sv. Benedikta v Celje; Primožič Josip iz Železnikov v Ljubljano VI. deška; Kogelnik Fran iz Črne na Muto; Mihelič Ivan iz Kapele v Radence; Jurečič Fran iz Sv. Križa v Šmarje (Ljubljana-okolica); Peterlin Alojzij iz Dobove v Kamnik; Demšar Ivan iz Zabnice k prosvetnemu oddelku banske uprave Ljubljana; Arrigler Marija iz Trebnjega na Vrhniko; Selak-Močanik Marija iz Šostanja v Ziri (Logatec); Persič Terezija iz Rake v Laško; Mihelič Ivan iz Sele v Črnuče; Mihelič-Mešek Stanislava iz Sele v Črnuče; Urbančič Alojzij iz Doba na Jesenice (Radovljica); Urbančič-Vilhar Zofija iz Doba na Jesenice; Belin Franc iz Tomišlja v Senčur (Kranj); Tanaj Terezija iz Peteševce v Dole pri Litiji; Grom Franciška iz Naklega v Marenberg; Zannfuchs Julija iz Dolge vasi k Sv. Ani v Slov. gorah; Nanut Anton iz Mengša v Svibno (Krško); Nagy Evgen iz Domanševce k Sv. Primožu na Pohorju; Bako Karol iz Strukovce v Sromlje (Brežice); Kokot Ljudevit iz Dobove v Zabnico (Kranj); Pišovec Leon iz Jesenic v Brežice; Pišovec Ema iz Jesenic v Brežice; Klemenčič Alojzij iz Senčurja v Tomišelj; Vizjak Marija iz Brežice v Dobovo; Žitko Matija iz Velikih Lašč k Sv. Duhu (Logatec); Žitko-Hinek Amalija iz Vel. Lašč k Sv. Duhu (Logatec).

Učiteljski pevski zbor UJU.

Tovariši pevci!

S 5. julijem se je učiteljski zbor preobnavljal. Dobil je novo ime in deloma tudi nov odbor. Naj znači ta dan novo važno razdobje v našem zboru!

Dolga pot je že za nami. Vrstili so se dnevi veselja in navdušenja, pojavili so se tudi trenutki utrujenosti in malodušja; a kadar je zbor le hotel, je zmagal. Tako na deželi kot v mestu, doma kot na tujem, v Ljubljani, v Beogradu kakor v Pragi.

Pevci! Pevke!

Dosegli še nismo zaželenega cilja. Dolga pot je še pred nami. To so šele prvi uspehi, prvi koraki naše poti navzgor. Kdor že čuti utrujenost in res ne more več z nami, naj napravi prostor drugim. Novih, svežih sil potrebujemo, dobrih pevcev, vztrajnih in požrtvovalnih.

Posebno moški zbor je bolehal na nestalnosti, ki je vselej ovirala zborov razmah. Tu moramo zdraviti! Potrebujemo tenorjev in basov, prve bolj nujno kot druge. Kot imamo samostojen ženski in mešan zbor, tako si moramo ustvariti letos tudi samostojen moški zbor. Da to čim prej uresničimo, smo se odločili, da privabimo v svoje vrste tudi pevce iz bolj oddaljenih krajev. V ta namen se bodo vršili na podlagi prijav v novembru in pozneje pevski tečajji tudi v Mariboru, Celju, Kranju in v Novem mestu. Dobrih pevcev ne sme manjkati!

Pevci! Pevke!

Odbor zopet snuje drzne načrte. Obeta se nam živahno leto dela.

Za zdaj smo začeli vaditi srbski program, ki nam pokaže razvoj srbske glasbe. Srbski glasbeni krogi so se začeli zanimati za naš zbor in našo glasbo in dobro je, da tudi mi bolje spoznamo glasbeno literaturo svojih južnih bratov.

Pred nami je dalje niz koncertov. V kratkem bomo nastopili na kongresu jugoslovenskega pevaškega saveza. Blizu se tudi 60 letnica Glasbene Matice. Tudi pri proslavi tega jubileja bomo sodelovali.

Mnogi nas bodo poslušali in mnogi nas bodo sodili. Uspeh pa je odvisen od vsakega posameznika!

Pri pevskem tečaju 5., 6., 7. in 8. septembra ne sme manjkati nihče. Pričetek 5. septembra ob 19. uri v Glasbeni Matici, kjer se dogovorimo radi sodelovanja dne 6. septembra pri odkritju spomenika kralju Petru. 6. septembra zvečer nastopimo na vrtu restavracije »Zvezda« s par pesmimi.

Odbor.

Nove knjige.

—k Lapajne Josip: »Od Ilirije do Jugoslavije«. Spomenica Davorin Jenkove narodne šole v Cerkljah pri Kranju. Založila cerkljanska šola. Cena 25 Din

Povodno zgodovinske proslave stoštridesetletnice obstoja cerkljanske šole in odkritja spominske plošče Davorinu Jenku ter Ignacij Borštniku je izšla 182 strani broječa knjižica, ki je sicer v prvi vrsti zanimiva za cerkljansko občino, toda nič manj za one, ki sta jim šolstvo in prosveta vobče prva briga.

Sestavitelj jo je razdelil v naslednja poglavja: I. Prosvetni razvoj. II. Prosvetni vsiljaki. III. Narodna prosveta in gospodarstvo. V prvem poglavju so črte o razvoju našega šolstva od ustanovitve Ilirije preko bivše Avstrije do današnjih dni, ko se je jugoslovensko šolstvo dvignilo do odličnih višin.

Drugo poglavje podaja življenjepis onih možveljakov, ki so bili rojeni ali so pa živeli v občini Cerklje. Spise so sestavili: Lapajne Josip, dr. Mantuan Josip, Pirnat Makso, Kermelj Franc, dr. Kimovec Franc, Malovrh Miroslav, Rape Andrej, Lipah Franc in Premrl Stanko. Od prosvetnih prakov-domočinov so podrobno opisani naslednji: skladatelj Jenko Davorin, zgodovinar in skladatelj Ravnikar-Požencan Matej, skladatelj Cvek Leopold, pesnik Puher Ivan, naravoslovec in znanstvenik Robič Simon, skladatelj Vavken Andrej, pisatelj Železnikar Ivan, slikar Franke Ivan, pisatelj Bedenk Jakob, pisatelj Koder Anton, minister in pisatelj Hribar Ivan, šolnik in pevec Kmet Andrej, gledališki umetnik Borštnik Ignacij, skladatelj dr. Kimovec Franc, slikar Mežan Janez in drugi. Menda je ni v Dravski banovini občine, ki bi poslala v razmerno kratki dobi toliko znamenitih rojakov v kulturni svet, kakor jih je cerkljanska občina.

Tretje poglavje navaja prosvetne ustanove, humanitarna društva in gospodarska združenja.

Knjižico krasi 50 zanimivih slik.

Brošuro, ki se po svoji raznovrstni vsebini sama hvali, priporočam v nakup vsem krajevnim šolskim knjižnicam, zlasti pa mlajšemu učiteljstvu, ki dobi v njej izredno mnogo učnih pripomočkov za zemljepis, zgodovino in literaturo; vzorce za sestavljanje vzornih šolskih in prosvetnih statistik; navodila, kako se med ljudstvom najizdatneje ustanavljajo prosvetna, humanitarna in gospodarska društva, in kako naj se sestavljajo spisi ob večjih zgodovinskih šolskih proslavah.

Za občino Cerklje je ta knjižica zlata knjiga v vsakem pogledu, za učiteljstvo pa pomemben kazipot v delovanju za ljudstvo.

Kdor prejme to knjigo na vpogled, naj je ne vrača, saj je poleg drugih dobrin, ki jih dobi čitatelj, važno zanj tudi to, da je morebitni čisti dobiček namenjen domači cerkljanski šoli, ki je ena izmed najvišje organiziranih narodnih šol v našem podeželju. Šolski nadzornik Rus V.

DRAGO GORUP & Co.

LJUBLJANA
MIKLOŠIČEVA CESTA 16/1.

Izdelava in prodaja
damske in moške
konfekcije. — Naročila po meri se izvršujejo hitro in točno

En gros. En detail.